

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Tomáše Foltase, Ph.D. a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobce: **Pegas-hotel, pivovar, pivnice, s.r.o.**, se sídlem Jakubská 4, 602 00 Brno, zast. JUDr. Růžnou Valdhansovou, advokátkou, se sídlem Jaselská 17, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna, odbor dopravy**, se sídlem v Brně, Dominikánská 1, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravy, ze dne 18. 4. 2008, sp. zn. 5400/OD/MMB/59389/2008-Ro-/24/, **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 9.800,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Růženy Valdhansové, advokátky, se sídlem Jaselská 17, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Úřadu městské části města Brna, Brno-střed, odboru obchodu, dopravy a služeb (dále též „prvoinstanční orgán“) ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 070054407/SVAD/SDK/003, byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu, kterého se měl dopustit tím, že umístil reklamní zařízení („tzv. áčko“) na místní komunikaci, za což mu byla uložena pokuta ve výši 20.000,- Kč. K odvolání žalobce přezkoumal toto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 4. 2008, sp. zn. 5400/OD/MMB/59389/2008-Ro-/24/, kterým snížil pokutu na 10.000,- Kč. Ve zbývajících částech bylo rozhodnutí prvoinstančního orgánu potvrzeno.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, ve které namítal, že postupem prvoinstančního orgánu, který žalovaný toleroval, mu bylo odňato právo na spravedlivý proces. Jednatel žalobce se dostavil po vydání rozhodnutí prvoinstančního orgánu (dne 6. 2. 2008) do sídla prvoinstančního orgánu, aby se důkladně seznámil se spisem. Prvoinstanční orgán odmítl vydat jednateři žalobce kopii spisu bez vybrání správního poplatku. Proti tomuto postupu žalobce podal stížnost, která byla prvoinstančním orgánem zamítnuta, při následném přešetření žalovaným byla tato stížnost posouzena jako oprávněná, nicméně žalovaný současně vydal napadené rozhodnutí. Tímto postupem prvoinstančního orgánu, o kterém žalovaný věděl a ho toleroval, byl žalobce výrazně zkrácen na svých právech, neboť díky tomuto postupu nemohl reagovat v odvolání na všechny skutečnosti uvedené ve spisu, a proto považuje vydání napadeného rozhodnutí za nezákonné. Dále žalobce vyslovil nesouhlas s tvrzením obsaženým v napadeném rozhodnutí: „...*odvolací orgán sděluje, že u správního deliktu se na rozdíl od přestupku nezkoumá zavinění delikventa, ale postačí, je-li naplněna skutková podstata správního deliktu tak, jak ji definuje zákon*“. Podle žalobce toto tvrzení nemá oporu v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pozemních komunikacích“), opodstatnění. Podle ustanovení § 42b citovaného zákona se totiž musí právnická nebo podnikající fyzická osoba skutku dopustit, tzn. že ho musí způsobit, nestačí, že ke skutku dojde v souvislosti s její podnikatelskou činností (a způsobí ho někdo jiný). Při srovnání dikce ustanovení § 42a zákona o pozemních komunikacích, který pojednává o přestupcích s ustanovením § 42b téhož zákona, který pojednává o správních deliktech, vynikne, že jediným rozdílem mezi přestupkem a správním deliktem je, že přestupku se může dopustit fyzická osoba, zatímco správního deliktu právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající. Žalobce tvrdil a tvrdí, že se protiprávního jednání nedopustil a že jak prvoinstanční orgán, tak i žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci a porušil tak ustanovení § 3 zákona 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), což mělo za následek nezákonnost jak rozhodnutí prvoinstančního orgánu tak i napadeného rozhodnutí. Prvoinstanční orgán ani žalovaný neprovedli důkazy navrhované žalobcem, tj. výslech svědků. Žalovaný uvádí v napadeném rozhodnutí, že správní orgán není vázán návrhy účastníků na podporu jejich tvrzení, ale provede ty důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Žalobce přitom tvrdil a tvrdí, že reklamní zařízení zajistil řetězem, který neznámý pachatel (nikoliv tedy žalobce nebo někdo z jeho zaměstnanců) musel překonat a umístit reklamní zařízení na komunikaci. Toto tvrzení žalobce hodlal podepřít výslechem svědků - tj. svých zaměstnanců. Žalovaný překročil meze svého správního uvážení, když naznal, že požadovaný výslech svědků nebyl potřebný a přitom rozhodl v neprospěch žalobce. Na jiném místě v napadeném rozhodnutí přitom žalovaný uvádí, že žalobce neprokázal, že vyvinul veškeré úsilí, aby zabránil porušení právní povinnosti ve smyslu ustanovení § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Žalobce tvrdí, že zajištění reklamního zařízení řetězem je dostatečným vyvinutím úsilí ve smyslu citovaného ustanovení. Žalovaný a předtím prvoinstanční orgán neprovedli důkaz, kterým se žalobce jako obviněný ze správního deliktu takové úsilí pokusil prokázat. Takovým postupem byl žalobce výrazně zkrácen na svých právech jako účastník řízení. Žalobce dále uvedl, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí s odvoláním na ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, podle tohoto ustanovení však změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Napadeným rozhodnutím je žalobci ukládána povinnost - zaplatit pokutu v jiné než původní výši a je mu odňata možnost se odvolat. I z tohoto důvodu považuje žalobce napadené rozhodnutí za protiprávní. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a přiznání náhrady nákladů řízení.

Ze soudního spisu vyplývá, že žalovaný podal k žalobě písemné vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že výši pokuty snížil z důvodu, že v jiných skutkově shodných případech se běžně ukládá pokuta nižší. Doplnil, že žalobce nemohl utrpět žádnou újmu na svých právech v souvislosti s nahlížením do spisu, neboť ve spise prvoinstančního orgánu se nacházejí dva protokoly o nahlížení do spisu, první je ze dne 29. 6. 2007 v 9 hod., tedy v den a dobu konání ústního projednání předmětného správního deliktu a druhý protokol je datován dnem 6. 2. 2008, tedy až po vydání prvoinstančního rozhodnutí. Spis přitom v době mezi konáním ústního jednání a vydáním rozhodnutí ve věci nebyl nikterak doplňován, neobsahoval tedy žádné nové údaje či skutečnosti, o nichž měl být žalobce informován. Z tohoto důvodu žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce, že byl zkrácen na právech účastníka řízení. K úvaze žalobce, že není rozdíl mezi správním deliktem a přestupkem žalovaný uvedl, že je mylná, neboť právní konstrukce správního deliktu právnické osoby a právní konstrukce přestupku fyzické osoby se zcela liší, a to především v tom, že přestupek je založen na zavinění fyzické osoby a jeho projednání se řídí speciálním zákon (zákon o přestupcích). Správní delikt je spáchán, když je objektivně naplněna skutková podstata správního deliktu obsažená v zákoně, a to bez ohledu na zavinění. K tvrzení žalobce, že správní orgány neprovedly důkazy navržené žalobcem, sdělil žalovaný, že výsledky svědků - zaměstnanců žalobce - by dle jeho názoru nikterak nepřispěly k objasnění věci. Rovněž otázka případného zabezpečení reklamního zařízení proti jeho umístění není dle názoru žalovaného právně významná, neboť ze samotné skutečnosti, že na fotografii pořízené při kontrole dne 15. 5. 2007 se u reklamního zařízení nachází řetěz, nelze činit závěry o zabezpečení tohoto zařízení proti jeho posunu na veřejnou komunikaci. S odkazem na výše uvedené navrhl zamítnutí žaloby.

Ze soudního spisu dále vyplývá, že žalobce doručil soudu k vyjádření žalovaného bez výzvy repliku, ve které zejména uvedl, že žalobce nenamítal průtahy při nahlížení do spisu, ale postup prvoinstančního orgánu, který mu odmítl vyhotovit kopii ze spisu bez vybrání správního poplatku, a to v situaci, kdy žalobce potřeboval pro vyhotovení odvolání znát veškeré podrobnosti celého případu. Nesouhlasí tak s vyjádřením žalovaného. Doplnil, že od údajného spáchání správního deliktu (květen 2007) do vydání rozhodnutí prvoinstančního orgánu (30. 1. 2008) uplynula podstatně větší doba, než připouští § 71 správního řádu a žalobce proto nemohl mít v paměti veškeré okolnosti daného případu a potřeboval vyhotovit kopii ze spisu. Podle žalobce není třeba zdůrazňovat, že existuje kvalitativní rozdíl mezi prostým nahlížením do spisu a vyhotovením kopie ze spisu. Žalobce dále uvedl, že ani v dalších částech vyjádření žalovaný nereaguje na podstatu žalobních bodů a navíc si protirečí. Na jedné straně tvrdí, že nebylo třeba provést výsledky svědků, na druhé straně tvrdí, že z faktu, že na fotografii pořízené při kontrole se nachází řetěz, nelze činit závěry o zabezpečení reklamního zařízení. Přitom žalobce v žalobě tvrdí, že výsledky svědků chtěl prokázat, že zajištění reklamního zařízení bylo dostatečné. Jestliže tedy žalovaný tvrdí, že z pořízené dokumentace nelze činit závěry o zabezpečení reklamního zařízení, pak jenom přiznává nedostatečné zjištění skutkového stavu.

Ze soudního spisu dále vyplývá, že o shora označené žalobě rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 19. 11. 2009, č.j. 29 Ca 102/2008 - 22, kterým žalobu zamítl. Krajský soud v odůvodnění rozsudku k žalobní námitce stěžovatele, že reklamní zařízení zajistil řetězem, tím vyvinul dostatečné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, uvedl, že prvoinstanční orgán při kontrole dne 15. 5. 2007 na ulici Jakubská v Brně zjistil, že před objektem č. 4 je umístěn nepovolený zábor - reklamní zařízení typu "A". Z fotografií je přitom patrné, že toto reklamní zařízení je uchyceno řetězem, který vede do chodby, kde je pravděpodobně řetěz rovněž uchycen. O předmětném nepovoleném záboru byl téhož dne sepsán protokol o provedené kontrole. Proti tomuto protokolu stěžovatel nepodal námitky a teprve při ústním jednání dne 29. 6. 2007 tvrdil, že

reklamní zařízení přemístil některý z hostů restaurace. Z ust. § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích plyne, že právnická osoba, kterou je i stěžovatel, se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 25 odst. 1 až 7 citovaného zákona užije dálnici, silnici nebo místní komunikaci jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, anebo nedodrží podmínky stanovené v povolení zvláštního užívání. Citované ustanovení tak hovoří jednoznačně o správním deliktu. Správní delikt je spáchán, když je naplněna zákonná skutková podstata správního deliktu, a to bez ohledu na zavinění. Za správní delikt právnická osoba povětšinou neodpovídá pouze tehdy, pokud vynaloží jednání určité intenzity, které by tomuto nezákonnému jednání zabránilo. Krajský soud proto dospěl k závěru, že umístěním reklamního zařízení patřícího stěžovateli bylo jednoznačně porušeno ust. § 25 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, když povolení příslušného silničního správního úřadu pro užívání místní komunikace k jiným účelům, než pro které jsou určeny neměl. Stěžovatel tak naplnil skutkovou podstatu správního deliktu obsaženého v ust. § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích. Podle krajského soudu stěžovatel neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Takovým úsilím by bylo například uchycení reklamního zařízení způsobem, který ze své podstaty vylučuje umístění zařízení jinam, tj. například přivrtání na pevnou část dveří restaurace, přichycení ke zdi, či jiné umístění vylučující manipulaci s reklamním zařízením. Z přiložených fotografií vyplývá, že řetěz byl umístěn volně, takže mohl bez většího úsilí umožňovat manipulaci s reklamním zařízením. Co se týče námítky, že správní orgány neprovedly navrhované výslechy svědků (zaměstnanců stěžovatele), správní orgány podle názoru krajského soudu řádně odůvodnily, z jakého důvodu tyto výslechy neprovedly. Krajský soud se ztotožnil s tím, že by tyto výslechy na výše uvedených závěrech z logiky věci nemohly ničeho změnit, neboť stěžovatel za správní delikt odpovídá i bez zavinění. Případné prokázání jednání třetích osob, návštěvníků restaurace, jak tvrdil stěžovatel, nebyla-li by splněna podmínka vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, by tak na věci nic nezměnilo. Podle krajského soudu proto správní orgány nepřekročily meze svého správního uvážení a nezkrátily práva stěžovatele, když nebyl proveden požadovaný výslech svědků. Magistrát vydal své rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Podle tohoto ustanovení nelze změnu rozhodnutí provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Vzhledem k tomu, že odvolací orgán pokutu snížil, nehrozila stěžovateli újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Tak by tomu bylo tehdy, byla-li by pokuta zvýšena, což však nebyl souzený případ.

Konečně ze soudního spisu plyne, že ke kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) byl označený rozsudek krajského soudu zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, čj. 7 As 19/2010-46, a věc byla vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud v odůvodnění mj. výslovně uvedl, že „*Namítal-li stěžovatel v kasační stížnosti, že odůvodnění neprovedení navrhovaného důkazu je příliš strohé, obecné a nedostatečně reaguje na jeho žalobní bod, Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek ve smyslu uvedených kritérií nepřezkoumatelným z důvodu nedostatku odůvodnění. Krajský soud se vypořádal s námitkou, že správní orgány neprovedly navrhované výslechy svědků, když uvedl, že „protiprávní jednání bylo dostatečně zjištěno a výslech svědků by na věci ničeho nezměnil, neb žalobce za správní delikt odpovídá i bez zavinění. Případné prokázání jednání třetích osob (návštěvníků restaurace, jak tvrdil žalobce), nebyla-li by splněna podmínka vynaložení veškerého úsilí, by tak na věci ničeho nezměnilo. Podle krajského soudu proto správní orgány nepřekročily meze svého správního uvážení a nezkrátily práva žalobce, když neprovedly požadovaný výslech svědků. Uváděl-li žalobce, že zajištění reklamního zařízení řetězem je dostatečným vyvinutím úsilí ve smyslu citovaného ustanovení, odkazuje krajský soud na výše uvedené, kde se zabýval intenzitou vynaložení*

dostatečného úsilí. “ Krajský soud zde odkázal na část svého rozsudku, kde se zabýval tím, zda stěžovatel prokázal vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, v níž dovedl, že „takovým úsilím by podle krajského soudu bylo například uchycení reklamního zařízení způsobem, který ze své podstaty vylučuje umístění zařízení jinam, tj. například přivrtáním na pevnou část dveří restaurace, přichycení ke zdi, či jiné umístění vylučující manipulaci s reklamním zařízením. Jak vyplývá z přiložených fotografií, řetěz byl umístěn volně, takže mohl bez většího úsilí umožňovat manipulaci s reklamním zařízením.“ Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro příliš obecné odůvodnění tedy není důvodná. Důvodná však je další stížní námitka, a sice že krajský soud zatížil svůj rozsudek vadou řízení před soudem, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatel tuto vadu spatřoval v tom, že krajský soud opírá své rozhodnutí nejen o skutkové zjištění, ale i o pravděpodobnost. Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že z fotografií je patrné, že reklamní zařízení je uchyceno řetězem, který vede do chodby, kde je pravděpodobně řetěz rovněž uchycen a že z nich vyplývá, že řetěz byl umístěn volně, takže mohl bez většího úsilí umožňovat manipulaci s reklamním zařízením. Z toho pak krajský soud dovedl, že stěžovatel neprokázal vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat. Tato úvaha krajského soudu by podle Nejvyššího správního soudu byla správná, pokud by předmětné reklamní zařízení bylo zajištěno řetězem takové délky, že by reklamní zařízení bylo možné přesunout na komunikaci. V takovém případě by se totiž nemohlo jednat o vynaložení veškerého úsilí ve smyslu ust. § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. V daném případě však nebylo ve správním ani soudním řízení důkladně zjišťováno, jaká byla délka řetězu, případně zda byl v chodbě nějak uchycen či, jak tvrdí stěžovatel, byl násilně překonán (vytržen). Ze správního spisu nelze bez dalšího učinit úsudek o délce předmětného řetězu, neboť fotografie nezobrazují jeho ukončení v chodbě. Na to, že délka řetězu umožňovala umístění reklamního zařízení i na veřejnou komunikaci, lze usuzovat jen z toho, že na jedné z fotografií je na reklamním zařízení postaveném před vchodem do chodby, tj. na komunikaci, umístěn u jeho paty řetěz vedoucí pravděpodobně do nitra chodby. Ukončení řetězu v chodbě ale z fotografie patrné není. Není z ní ani patrné, zda toto ukončení bylo poškozeno a zda případné poškození mohlo oproti „standardnímu“ stavu prodloužit volnou část řetězu natolik, že to umožňovalo vysunutí reklamního zařízení z chodby na veřejnou komunikaci. Krajský soud proto pochybil, pokud pouze z předmětných fotografií dovedl, že řetěz byl umístěn volně, neboť k tomuto skutkovému zjištění dostatečné podklady ve spise chybí. Podle uvedené fotografie je eventualita, kterou krajský soud považoval za nepochybnou, možná a nikoli nepravděpodobná. Skutkové závěry krajského soudu jsou proto nesprávné a tato nesprávnost má ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. povahu vady řízení před krajským soudem při zjišťování skutkového stavu, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. S ohledem na výše uvedené je důvodná i námitka stěžovatele týkající se neprovedení výslechu svědků. Pokud stěžovatel navrhoval již ve správním řízení výslech svědků, kteří měli prokázat, že reklamní zařízení bylo dostatečně zajištěno, nelze dospět k závěru, že výpovědi svědků by nemohly nic na věci změnit. Odpovědnost právnické osoby za správní delikt podle ust. § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích má zásadně objektivní charakter. Jejím obligatorním znakem tedy není zavinění, nýbrž jen jednání příslušné osoby, které může být podle povahy věci jak konáním, tak opomenutím, zákonem předvídaný nežádoucí následek a kauzální nexus mezi jednáním a následkem. Jelikož je však možné, že takto vymezená odpovědnost by se v některých situacích mohla jevit jako příliš tvrdá a nespravedlivá, umožňuje zákon v některých případech se této odpovědnosti zprostit (liberovat). Deliktní jednání stěžovatele mohlo mít, za zatím zjištěných skutkových okolností, dvě formy. Za prvé mohl stěžovatel reklamní zařízení na komunikaci umístit sám, tj. konat, přičemž řetěz na ně připevněný nesloužil ve skutečnosti, oproti tvrzení stěžovatele, k zabránění tomu, aby třetí osoby vynesly toto zařízení na

komunikaci před vchodem, nýbrž k tomu, aby zařízení nebylo třetími osobami odcizeno. Za druhé mohlo delikt ní jednání spočívat v tom, že stěžovatel sice reklamní zařízení na veřejnou komunikaci neumístil, ale nesprávným nastavením délky zabezpečovacího řetězu či jeho nedostatečným upevněním, tj. nesprávným konáním, příp. opomenutím učinit dostatečně účinná zajišťovací opatření, umožnil, aby třetí osoby reklamní zařízení vynesly mimo prostor chodby. Ve druhé z uvedených skutkových variant by se stěžovatel své odpovědnosti za delikt zprostil, pokud by prokázal, že reklamní zařízení umístil do chodby a že je jako prevenci před přemístěním za běžných podmínek třetími osobami mimo prostor chodby zajistil dostatečně krátkým a pevným řetězem. Běžnými podmínkami nutno rozumět podmínky obvyklé vzhledem k poměrům daného místa – pivnice s nikoli řídkým pohybem rozjařených, a občas možná i nadměrně kurážných, hostů. Takové podmínky, za nichž je dobře možné, a nikoli nepravděpodobné, že někdo může reklamní zařízení vynést na veřejnou komunikaci, zakládají povinnost stěžovatele podniknout patřičná zabezpečovací opatření, a tedy určitým způsobem konat. Opomenutí, tedy nekonání, je proto za dané situace (oproti např. situaci, kdy častý pohyb rozjařených, a tedy potenciálně „nebezpečných“ hostů v daném místě není pravděpodobný, takže zvláštních zabezpečovacích opatření by nebylo třeba) jednáním, které je příčinou zákonem zapovězeného následku. Stěžovatel tedy byl povinen reklamní zařízení zajistit dostatečně krátkým, pevným a natolik pevně ukotveným řetězem, lanem, kabelem či jiným obdobným zajišťovacím zařízením, aby je nebylo možné vytrhnout z ukotvení či jinak narušit jeho funkci a vynést reklamní zařízení před chodbu na veřejnou komunikaci. Pokud by tak stěžovatel učinil, prokázal by ve smyslu ust. § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Toto však stěžovateli nebylo ve správním řízení, a ani v řízení před krajským soudem, umožněno. Stěžovatel v řízení před správním orgánem I. stupně tvrdil, že umístil reklamní zařízení do chodby a zajistil je řetězem a že toto zajištění bylo zřejmě překonáno neznámou osobou a k tomu navrhoval provedení důkazu výsledkem svědků (viz protokol z ústního jednání ze dne 29. 6. 2007). Správní orgány obou stupňů navržené důkazy neprovedly, přičemž správní orgán I. stupně se k důvodu neprovedení jednoznačně nevyjádřil, pouze uvedl, že stěžovatel byl povinen zajistit reklamní zařízení před svévolným přemísťováním, a magistrát k stěžovatelovým odvolacím námitkám uvedl, že se shoduje s prvoinstančním správním orgánem v tom, že protiprávní jednání stěžovatele bylo dostatečně zjištěno při kontrole a že výsledek navržených svědků by podrobnější objasnění nepřinesl. Správní orgány obou stupňů se v tomto ohledu v hodnocení potřebnosti navržených důkazů mylí a mylí se i krajský soud, pokud jejich závěry shledal správnými. Stěžovatelem navržené důkazy logicky navazují na jeho tvrzení a pokud by skutečně svědci potvrdili, že zajišťovací řetěz byl dostatečně krátký, pevný a pevně ukotvený, aby odolal běžným atakům rozjařených návštěvníků pivnice a za normálních podmínek znemožnil přemístění reklamního zařízení na veřejnou komunikaci, a pokud by se jednalo o svědecké výpovědi věrohodné, mohl by stěžovatel na jejich základě, příp. se zohledněním dalších důkazů, prokázat, že svoji prevenční povinnost splnil, a zprostil by se tak odpovědnosti za správní delikt. Neprovedení navrženého důkazu je tedy nutno považovat za vadu řízení před správními orgány, která vedla k nedostatečnému zjištění skutkového stavu. Poslední stížní námitka týkající se porušení ust. § 90 odst. 1 písm. c) věta druhá správního řádu důvodná není. Podle citovaného ustanovení jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Změnil-li v daném případě magistrát jako odvolací orgán rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že snížil pokutu z původní výše 20 000 Kč na 10 000 Kč, nemohla tato změna způsobit stěžovateli újmu z důvodu ztráty možnosti odvolat se, neboť byla zcela v jeho prospěch. Ohledně stěžovatelem namítané újmy změnou rozhodnutí

v odvolacím řízení v souvislosti s neprovedením navrhovaných důkazů nutno zdůraznit, že stěžovatel v žalobě porušení ust. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu namítal pouze ve vztahu k uložení pokuty v jiné než původní výši, takže v kasační stížnosti v této části uplatňuje stížní důvod nepřijatelný podle ust. § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť jej neuplatnil v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí se přezkoumává, ač tak učinit mohl (důvod směřuje vůči obsahu správního rozhodnutí, který byl, resp. mohl být, stěžovateli v řízení před krajským soudem znám, a tedy mohl být namítán). Nejvyšší správní soud se proto uvedeným stížním důvodem věcně nezabýval. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Brně v rozhodnutí o věci samé (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).“

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 odst. 2 s. ř. s.). Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání za splnění podmínek ve smyslu ustanovení § 51 s. ř. s.

Žaloba je důvodná.

Jak vyplývá z výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, jímž je zdejší soud vázán, Nejvyšší správní soud rozsudek zdejšího soudu – kterým byly shledány zcela správnými závěry žalovaného obsažené v napadeném rozhodnutí – zrušil z důvodu neprovedení navrženého důkazu, resp. z důvodu majícího základ v otázce posouzení vynaložení veškerého úsilí (§ 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích). Podle Nejvyššího správního soudu totiž pokud stěžovatel navrhoval již ve správním řízení výslech svědků, kteří měli prokázat, že reklamní zařízení bylo dostatečně zajištěno, nelze dospět k závěru, že výpovědi svědků by nemohly nic na věci změnit. Odpovědnost právnické osoby za správní delikt podle ust. § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích má zásadně objektivní charakter. Jejím obligatorním znakem tedy není zavinění, nýbrž jen jednání příslušné osoby, které může být podle povahy věci jak konáním, tak opomenutím, zákonem předvídaný nežádoucí následek a kauzální nexus mezi jednáním a následkem. Jelikož je však možné, že takto vymezená odpovědnost by se v některých situacích mohla jevit jako příliš tvrdá a nespravedlivá, umožňuje zákon v některých případech se této odpovědnosti zprostit (liberovat). Deliktní jednání stěžovatele mohlo mít, za zatím zjištěných skutkových okolností, dvě formy. Za první mohl stěžovatel reklamní zařízení na komunikaci umístit sám, tj. konat, přičemž řetěz na ně připevněný nesloužil ve skutečnosti, oproti tvrzení stěžovatele, k zabránění tomu, aby třetí osoby vynesly toto zařízení na komunikaci před vchodem, nýbrž k tomu, aby zařízení nebylo třetími osobami odcizeno. Za druhé mohlo deliktní jednání spočívat v tom, že stěžovatel sice reklamní zařízení na veřejnou komunikaci neumístit, ale nesprávným nastavením délky zabezpečovacího řetězu či jeho nedostatečným upevněním, tj. nesprávným konáním, příp. opomenutím učinit dostatečně účinná zajišťovací opatření, umožnil, aby třetí osoby reklamní zařízení vynesly mimo prostor chodby. Ve druhé z uvedených skutkových variant by se stěžovatel své odpovědnosti za delikt zprostil, pokud by prokázal, že reklamní zařízení umístit do chodby a že je jako prevenci před přemístěním za běžných podmínek třetími osobami mimo prostor chodby zajistil dostatečně krátkým a

pevným řetězem. Běžnými podmínkami nutno rozumět podmínky obvyklé vzhledem k poměrům daného místa – pivnice s nikoli řídkým pohybem rozjařených, a občas možná i nadměrně kurážných, hostů. Takové podmínky, za nichž je dobře možné, a nikoli nepravděpodobné, že někdo může reklamní zařízení vynést na veřejnou komunikaci, zakládají povinnost stěžovatele podniknout patřičná zabezpečovací opatření, a tedy určitým způsobem konat. Opomenutí, tedy nekonání, je proto za dané situace (oproti např. situaci, kdy častý pohyb rozjařených, a tedy potenciálně „nebezpečných“ hostů v daném místě není pravděpodobný, takže zvláštních zabezpečovacích opatření by nebylo třeba) jednáním, které je příčinou zákonem zapovězeného následku. Stěžovatel tedy byl povinen reklamní zařízení zajistit dostatečně krátkým, pevným a natolik pevně ukotveným řetězem, lanem, kabelem či jiným obdobným zajišťovacím zařízením, aby je nebylo možné vytrhnout z ukotvení či jinak narušit jeho funkci a vynést reklamní zařízení před chodbu na veřejnou komunikaci. Pokud by tak stěžovatel učinil, prokázal by podle Nejvyššího správního soudu ve smyslu ust. § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Toto však stěžovateli nebylo umožněno. Stěžovatel v řízení před správním orgánem I. stupně tvrdil, že umístil reklamní zařízení do chodby a zajistil je řetězem a že toto zajištění bylo zřejmě překonáno neznámou osobou a k tomu navrhoval provedení důkazu výsledkem svědků (viz protokol z ústního jednání ze dne 29. 6. 2007). Správní orgány obou stupňů navržené důkazy neprovedly, přičemž správní orgán I. stupně se k důvodu neprovedení jednoznačně nevyjádřil, pouze uvedl, že stěžovatel byl povinen zajistit reklamní zařízení před svévolným přemísťováním, a magistrát k stěžovatelovým odvolacím námitkám uvedl, že se shoduje s prvoinstančním správním orgánem v tom, že protiprávní jednání stěžovatele bylo dostatečně zjištěno při kontrole a že výsledkem navržených svědků by podrobnější objasnění nepřinesl. Pokud by skutečně svědci potvrdili, že zajišťovací řetěz byl dostatečně krátký, pevný a pevně ukotvený, aby odolal běžným atakům rozjařených návštěvníků pivnice a za normálních podmínek znemožnil přemístění reklamního zařízení na veřejnou komunikaci, a pokud by se jednalo o svědecké výpovědi věrohodné, mohl by stěžovatel na jejich základě, příp. se zohledněním dalších důkazů, prokázat, že svoji prevenční povinnost splnil, a zprostil by se tak odpovědnosti za správní delikt. Podle Nejvyššího správního soudu přitom nebylo v řízení důkladně zjišťováno, jaká byla délka řetězu, kterým bylo uchyceno předmětné reklamní zařízení, případně zda byl v chodbě nějak uchycen či, jak tvrdí stěžovatel (žalobce), byl násilně překonán (vytržen). Ze správního spisu nelze podle Nejvyššího správního soudu bez dalšího učinit úsudek o délce předmětného řetězu, neboť fotografie nezobrazují jeho ukončení v chodbě. Na to, že délka řetězu umožňovala umístění reklamního zařízení i na veřejnou komunikaci, lze usuzovat jen z toho, že na jedné z fotografií je na reklamním zařízení postaveném před vchodem do chodby, tj. na komunikaci, umístěn u jeho paty řetěz vedoucí pravděpodobně do nitra chodby. Ukončení řetězu v chodbě ale z fotografie patrné není. Není z ní ani patrné, zda toto ukončení bylo poškozeno a zda případné poškození mohlo oproti „standardnímu“ stavu prodloužit volnou část řetězu natolik, že to umožňovalo vysunutí reklamního zařízení z chodby na veřejnou komunikaci. Nejvyšší správní soud proto shledal, že neprovedení navrženého důkazu je nutno považovat za vadu řízení před správními orgány, která vedla k nedostatečně zjištěnému stavu věci, resp. shledal, že pro předmětná skutková zjištění chybí dostatečné podklady ve správním spise.

S ohledem na výše uvedené, podrobně vyjádřené závěry Nejvyššího správního soudu, kterými je zdejší soud vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), a které jako takové přebírá, proto zdejšímu soudu nezbylo než rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.), ve kterém je vázán výše vyslovenými právními názory (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Na žalovaném tudíž v dalším řízení bude, aby se v souladu s výše uvedeným právním názorem zabýval otázkou vynaložení veškerého úsilí žalobce při porušení právní

povinnosti (§ 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích), resp. aby provedl žalobcem navrhovaný důkaz výsledkem svědků (viz protokol z ústního jednání ze dne 29. 6. 2007).

O nákladech řízení za řízení před Krajským soudem v Brně i před Nejvyšším správním soudem v rámci řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 110 odst. 2 s. ř. s., podle nichž nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v dalším rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Jelikož žalobce měl ve věci plný úspěch (soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí), přiznal mu soud ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. náhradu nákladů řízení. Uložil proto žalovanému, aby žalobci prostřednictvím jeho zástupce uhradil částku 9.800,- Kč, která představuje jednak zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 2.000,- Kč a za kasační stížnost ve výši 3.000,- Kč, jakož i odměnu zástupkyně žalobce, JUDr. Růženy Valdhansové, advokátky, za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení pro řízení o kasační stížnosti a sepis kasační stížnosti, po 2.100,- Kč (§ 9 odst. 3 písm. f), § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., a dále částku k úhradě výdajů za tyto dva úkony právní služby po 300,- Kč za jeden úkon (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, lze podat opravný prostředek (kasační stížnost podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s.) do dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V Brně dne 22.7.2010

Mgr. Milan Procházka, v.r.
předseda senátu